

Raadsvoorstel

Jaar   Zaaknummer

2023   73203-2023

Onderwerp:

Brief Wildlands en Atlas Theater inzake aanvraag energiesteun.

Portefeuillehouder: J. Otter

Team: ConcernControl en Auditing (CCA)

H.H. Sulmann, telefoonnummer 140591

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld besluit

1. Wildlands (€ 1.245.500) en Atlas Theater (€ 198.600) voor het jaar 2023 een subsidie te verstrekken in de onvoorziene kosten ten gevolge van de explosief gestegen energiekosten van in totaal € 1.444.100;
2. De subsidies 90% te bevoorschotten;
3. De onder beslipunt 1 genoemde subsidies te dekken uit de reserve Calamiteitenfonds;
4. Het tijdelijk verruimde Rekening Courant krediet terug te brengen naar zijn oorspronkelijke omvang van € 7,5 miljoen per 1 juli 2023.
5. De bij raadsbesluit RA19.0013 aan Wildlands toegekende rentekorting van 0,5% gedurende de eerste 5 jaar te verlengen met nogmaals 5 jaar en na deze periode te bezien of deze korting van een 0,5% nogmaals wordt verlengd.

Bijlage(n)

Bijlage 1: Brief Wildlands en Atlas Theater inzake aanvraag energiesteun

Bijlage 2: Beschikking tot subsidieverlening Wildlands 2023

Bijlage 3: Beschikking tot subsidieverlening Atlas Theater 2023

Stuk(ken) ter inzage

Collegebesluit 14 maart 2023 en de daarbij behorende stukken.

jaar   Zaaknummer

2023   73203-2023

1. Inleiding

De prijzen voor energie (zowel stroom, als gas) zijn de afgelopen periode explosief gestegen. Wildlands en Atlas Theater lopen in 2023 grotendeels uit hun vaste contract waardoor de impact op de begroting 2023 fors is. Daarom hebben Wildlands en Atlas Theater bij brief van 2 februari een verzoek ingediend om, na getroffen bezuinigingsmaatregelen, tegemoet te komen in de extra energiekosten voor het jaar 2023. Dergelijke verzoeken hebben we reeds op geanticipeerd door ten tijde van Berap 2022-2 de reserve Calamiteitenfonds in te stellen voor dit doel. Hier wordt door middel van dit voorstel nu een beroep op gedaan.

2. Beoogd effect

Wildlands en Atlas Theater door de energiecrisis te loodsen en daarmee toekomstperspectief te bieden.

3. Argumenten

1.1. Wildlands en Atlas Theater voldoen aan de vereisten in de ASV.

In de subsidieaanvraag staat beschreven welke activiteiten er zullen worden uitgevoerd en welke doelen en resultaten daarmee worden beoogd. Bij het inhoudelijk plan is een begroting gevoegd. De aanvraag van Wildlands en Atlas Theater voldoen hiermee aan de gestelde wettelijke vereisten.

De activiteit waarvoor subsidie wordt aangevraagd, valt onder de beleidsterreinen economie en werkgelegenheid en sport en cultuur, zoals benoemd in artikel 2, lid 1 onder b en i van de ASV.

1.2 De explosieve stijging van energiekosten was niet te voorzien en dus niet op te anticiperen.

Als gevolg van de energiecrisis maken Wildlands en Atlas Theater in 2023 fors extra energiekosten. Waar het Wildlands en Atlas Theater in 2022 door grotendeels vaste contracten nog is gelukt om grotendeels binnen de begroting te werken, onder andere door getroffen besparingsmaatregelen, is dat voor 2023 onmogelijk. In 2023 lopen Wildlands en Atlas Theater grotendeels uit hun (voordelige) vaste energiecontracten. Om de fors hogere energiekosten op te kunnen vangen is tijd nodig. Per direct één op één doorberekenen in de entreprijzen is geen realistische optie. Met ingang van 2024 verwachten Wildlands en Atlas Theater de extra kosten wel op te kunnen vangen binnen de exploitatie, mede als gevolg van getroffen besparingen en een verwachte (verdere) normalisatie op de markt. De extra kosten als gevolg van de energiecrisis die betrekking hebben op het jaar 2023 komen in aanmerking voor subsidie vanuit de gemeente.

1.3 Wildlands en Atlas Theater doen alles wat binnen hun eigen macht ligt om de energiekosten te beperken.

Met name Wildlands heeft, ondanks de enorme besparingen in de afgelopen jaren, een relatief hoog energieverbruik vanwege de omvang van het park (onder andere de tropische kas) en alle technische installaties. In totaal verbruiken de bedrijven zo'n 1,6 miljoen m³ gas en 7.300 MWh elektra per jaar. Met betrekking tot de elektra wordt 4.100 MWh door Wildlands zelf opgewekt en de rest wordt extern ingekocht. Dit energieverbruik is in de afgelopen jaren substantieel gereduceerd. In de bijlage bij de ontvangen brief is aanvullende informatie gegeven over hoe het gasverbruik in de afgelopen jaren al met 25% is teruggebracht. Dit betekent een reductie van 500.000 m³ gas ten opzichte van 2017. Voor elektriciteit zijn recentelijk een aantal besparende maatregelen toegepast. De verwachting is dan ook dat dit zichtbaar zal worden in het elektriciteitsverbruik van het park. Ondanks de forse besparingen en de dalende volumes stijgen de totale energiekosten substantieel als gevolg van de gestegen tarieven voor zowel gas als elektra.

Met betrekking tot de inkoop van elektra zijn de gevraagde volumes ondergebracht in het contract (met lagere tarieven) van de gemeente Emmen. Voor gas kan dat helaas niet, want wij moeten zelf het gas ook inkopen op dezelfde markt.

1.4 Wildlands en Atlas Theater treffen ook in de toekomst maatregelen om tot energiebesparingen/verduurzaming te komen.

Naast alle reeds getroffen besparingen denkt Wildlands op korte termijn nog verder te kunnen besparen. Voor het Atlas Theater is de situatie anders dan voor het park. Het theater is een relatief grote verbruiker van warmte en elektriciteit. Het is een energie-intensief gebouw met een duurzame hybride installatie. De theaterzaal stelt hoge eisen aan de luchtkwaliteit, hetgeen zich uit in het verbruik van warmte en koude. Daarnaast verbruikt de theatertechniek veel elektriciteit. Het gebouw is recent gebouwd en ook geïsoleerd volgens de laatste standaarden, dat geldt ook voor de verlichting. We gaan onderzoeken of er verdere efficiency mogelijkheden zijn, maar die zijn waarschijnlijk beperkt vanwege de jonge leeftijd van het gebouw. Om er voor te zorgen dat het energieverbruik op de langere termijn verder wordt teruggedrongen wordt een denktank voor besparingen op langere termijn opgestart met naast bemensing vanuit Wildlands en Atlas Theater daarin ook diverse specialisten (waaronder deelname vanuit de gemeente Emmen).

2.1 Er wordt afgeweken van de standaardbevoorschotting.

De standaardregel, zoals opgenomen in artikel 11, tweede lid, van de ASV, is dat subsidies hoger dan € 10.000,- volledig worden bevoorschot. Artikel 11, derde lid, van de ASV geeft de mogelijkheid hiervan af te wijken. Wildlands en Atlas Theater hebben voor 2023 ca. 31% vastgelegd tegen extreem lage prijzen. Als risicomitigatie is het ingekochte volume eind vorig jaar aangevuld tot 85% van het contractvolume van 1.750.000 m3. Bij een normaal klimaatjaar zal het gebruik met alle gerealiseerde besparingen uitkomen op ca. 1.600.000 m3. Feitelijk ligt daarmee 90% van het volume vast en is derhalve het effect van prijsvolatiliteit beperkt. Met bevoorschotting van 90% sluiten we daarmee aan op de feitelijke situatie.

3.1 Dit past bij het doel waarvoor de reserve Calamiteitenfonds is ingesteld.

Bij Berap 2022-2 hebben we met de reserve Calamiteitenfonds een solide reserve gevormd met een bredere scope om zodoende snel te kunnen anticiperen op crisis situaties, waaronder de energiecrisis. Destijds is aangegeven dat de energiecrisis mogelijk nog veel grotere gevolgen voor de bedrijven en inwoners van de gemeente Emmen heeft dan corona. Hoewel er maatregelen op landelijk en Europees niveau genomen zijn om de stijging van de energieprijzen te drukken, was de verwachting dat inwoners en bedrijven nog steeds in de problemen konden gaan komen. Als gemeente willen wij onze betrokkenheid tonen in deze moeilijke situaties. Daarom is de reserve Calamiteitenfonds destijds ingesteld. Inwoners en maatschappelijke partners waarmee we een relatie hebben als gemeente (bijvoorbeeld Wildlands, dorpshuizen, sportverenigingen, buitenzwembaden, EOP's) kunnen we daarmee ondersteunen bij de kosten voor energie, maar ook indirecte kosten zoals ambtelijke ondersteuning en bijvoorbeeld dekking van een eventuele toename van oninbare vorderingen. Daarom wordt nu voorgesteld om voor deze subsidie met betrekking tot de energiekosten van Wildlands en Atlas Theater een beroep te doen op de reserve Calamiteitenfonds. Binnen de reserve Calamiteitenfonds is hiervoor voldoende ruimte aanwezig.

3.2 Uw raad gaat over de inzet van de reserves.

Het budgetrecht ligt volgens de gemeentewet bij uw raad. De inzet van reserves valt daar ook onder. Tot een bedrag van € 400.000 is de inzet van reserves, op basis van de financiële verordening, gemandateerd aan het college. Het huidige voorstel overschrijdt die grens vandaar dat uw raad hier een besluit over moet nemen.

4.1 Uit de liquiditeitsprognose blijkt dat Wildlands weer binnen de oorspronkelijke omvang van het Rekening Courant krediet kan opereren.

De coronajaren 2020, 2021 en 2022 zijn Wildlands en Atlas Theater, mede door de getroffen (tijdelijke) maatregelen vanuit onder andere ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de gemeente, goed doorgekomen. Inmiddels lost Wildlands sinds 1 juli 2022 conform afspraak af op de langlopende leningen en per 1 juli 2023 kan de tijdelijke verruiming van het Rekening Courant (van € 7,5 miljoen naar € 13 miljoen) teruggebracht worden naar de oorspronkelijke omvang van € 7,5 miljoen (op 31/12 was hier € 3,2 miljoen van opgenomen). Uit de bij de begroting 2023 behorende

liquiditeitsprognose, waarbij een doorkijk is gemaakt tot en met juni 2024, blijkt dat Wildlands weer binnen de oorspronkelijke omvang van het Rekening Courant krediet kan opereren.

5.1 Door de coronajaren 2020, 2021 en 2022 en de daar nu op volgende energiecrisis in 2023 heeft Wildlands sinds de herstructurering in 2019 nog geen enkel normaal jaar gekend.

De aan Wildlands toegekende rentekorting gedurende de eerste 5 jaren (mei 2019 t/m april 2024) was gebaseerd op de Businesscase 2019-2030.

Hierbij is tevens besloten om na deze periode van 5 jaar te bezien of deze periode met 5 jaar zal worden verlengd. Het beoogd effect van het geheel aan getroffen maatregelen was als volgt:

- Wildlands weer een perspectief te bieden voor de toekomst en daarmee haar maatschappelijke en economische bijdrage voor de regio te behouden;
- De belangen en de financiële positie van de gemeente Emmen in Wildlands zoveel mogelijk zeker te stellen.

Wildlands en Atlas Theater zijn de coronajaren 2020, 2021 en 2022 zoals reeds aangegeven bij argument 4.1, mede door de getroffen (tijdelijke) maatregelen, goed doorgekomen. Feit blijft dat Wildlands en Atlas Theater door deze coronajaren en de daar nu op volgende energiecrisis in 2023 nog geen enkel normaal jaar hebben gekend sinds de herstructurering in 2019. Daarom wordt voorgesteld om de destijds benoemde optie tot verlengen van de termijn met 5 jaar nu alvast te lichten om zodoende Wildlands in staat te stellen de destijds beoogde effecten te kunnen realiseren. Na deze nieuwe periode van 5 jaar zal dan ook worden bezien in hoeverre het nodig is om de rentekorting nogmaals te verlengen. Overigens zal 20 jaar na de ingangsdatum van de lening een renteherziening volgen op basis van het dan geldende rentepercentage voor maatschappelijke leningen. Bij de staatsteunmelding ten tijde van de herstructurering is het rentevoordeel als gevolg van het lichten van deze optie reeds betrokken.

4. Kanttekeningen

1.1 Het verstrekken van subsidie in het kader van de energiecrisis betreft staatssteun.

Het verstrekken van subsidie naar aanleiding van de energiecrisis kan gezien worden als steunmaatregel die moet worden gemeld aan de Europese commissie. Hiertoe is zoals gebruikelijk advies gevraagd bij extern bureau Simmons & Simmons LLP. Op basis van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV) is dit mogelijk, wel moet een melding worden gedaan, zodat de commissie steekproefsgewijs kan monitoren of de AGVV juist is toegepast. We doorlopen hiermee hetzelfde traject als bijvoorbeeld bij de steunmaatregelen in het kader van corona.

1.2 en 3.1 Er zijn mogelijk nog meer partijen die een beroep gaan doen op de gemeente voor energiesteun.

De energiecrisis treft inwoners en maatschappelijke partners waarmee we een relatie hebben als gemeente. De impact van de energiecrisis kan daarbij heel erg verschillen als gevolg van prijs enerzijds (afhankelijk van de contractuele situatie) en hoeveelheid (benodigd energieverbruik) anderzijds. Dat maakt elke situatie uniek in zijn vorm. Ook als gemeente zelf blijven we niet buiten schot. Zo hebben we in de begroting 2023 een bedrag van € 1.250.000 opgenomen voor stijgende energiekosten van ons gemeentelijk vastgoed. Ook worden bijvoorbeeld maatregelen getroffen zoals het vervroegd vervangen van traditionele verlichting naar ledverlichting bij sportparken waar een investering van € 385.000 mee gemoeid is. In de perspectiefbrief 2023 houden we daarnaast rekening met een kostenstijging bij de Emco die oploopt tot € 862.000 in 2025, hoofdzakelijk als gevolg van de gestegen energieprijzen. Voor overige verbonden partijen/ gemeenschappelijke regelingen wordt vooralsnog een bedrag aangehouden van € 250.000 structureel. Daar waar noodzakelijk en mogelijk zullen we onze partners ondersteunen binnen de daarvoor geldende kaders.

5. Financiën

De subsidie met betrekking tot de energiekosten ad € 1.444.100 voor Wildlands en Atlas Theater wordt gedekt uit de reserve Calamiteitenfonds. Binnen de reserve Calamiteitenfonds is hiervoor voldoende ruimte aanwezig.

Het verlengen van de rentekorting kent geen financiële consequenties voor onze meerjarenraming. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe houden wij meerjarig rekening met rente inkomsten die gebaseerd zijn op een rentepercentage van 1,75%. Zouden wij besluiten de rentekorting niet te verlengen dan stijgen onze rente opbrengsten op jaarbasis met ca € 300.000.

6. Uitvoering

Na raadsbesluit ontvangen Wildlands en Atlas Theater de bijgevoegde beschikking tot subsidieverlening. Er vindt gedurende de reguliere monitoringscyclus die van toepassing is op Wildlands en Atlas Theater voortgangsoverleg plaats over de besteding van de subsidie.

Een concept-besluit is bijgevoegd.

Emmen, 14 maart 2023.

Burgemeester en wethouders van Emmen,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

M. Plantinga-Leenders

H.F. van Oosterhout

Jaar   Zaaknummer

2023   73203-2023

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Emmen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 14 maart 2023;

besluit:

1. Wildlands (€ 1.245.500) en Atlas Theater (€ 198.600) voor het jaar 2023 een subsidie te verstrekken in de onvoorziene kosten ten gevolge van de explosief gestegen energiekosten van in totaal € 1.444.100;
2. De subsidies 90% te bevoorschotten;
3. De onder beslispoint 1 genoemde subsidies te dekken uit de reserve Calamiteitenfonds;
4. De bij raadsbesluit RA19.0013 aan Wildlands toegekende rentekorting van 0,5% gedurende de eerste 5 jaar te verlengen met nogmaals 5 jaar en na deze periode te bezien of deze korting van een 0,5% nogmaals wordt verlengd.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 25 april 2023.

de wnd. griffier,

de voorzitter,

S. Engelen

H.F. van Oosterhout